

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

2. Belli miseriae.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

Ipsa facem quatiens, ac nigram sanguine multo
Sparsa comam, medias acies Bellona pererrat.

Falcem quoque manu prætendebat. Claudianus lib. 2. in Eutrop.

----- Quid dudum inflare moraris
Tartaream Bellona tubam? quid stringere falcem
Qua populos à stirpe metis?

Ejus Sacerdotes vocabantur *Bellonarii*, de quibus Lactantius lib. 1. c. 21. Eandem Bellonam vocant, in quibus sacris ipsi sacerdotes non alieno, sed suo cruore sacrificant: sectis namque humeris, & utraque manu districtos gladios exerentes currunt, & efferantur, insaniunt, seipso ferro fauciant. Iidem vaticinabantur stragem populorum, aut everfiones urbium, ubi semel concepto furore transcurrere cœpissent: iisque maxima fides habebatur. Juvenalis Sat. 4.

----- Sed ut fanaticus œstro
Percussus, Bellona, tuo divinat &c.

Coronabatur autem Mars gramine; quod herbam abductis per bellum agricolis fovere censeretur, cum patiatur eam latè serpere. Hinc victus herbam olim porrigebat victori: quæ consuetudo à pastoribus profuxit, qui antiquitus cursu aut alio certamine superati, herbam ex eodem statim loco decerptam, adversario porrigebant. Et Plinio testante, *Corona Obsidionalis* dabatur è viridi gramine, obsessos servanti ac liberanti Duci. Nam summum apud veteres signum victoriæ erat, *herbam porrigere victos*, hoc est, terra & altrice humo, ac etiam humatione cedere.

II. (e) Haud immeritò *Diræ* adduntur Martis comitatui, Acherontis & Noctis filix, animorum, sibi malè consciorum exagitatrices, & variarum calamitatum invectrices; secundùm etymon sunt quasi *Deorum iræ*; succinctæ serpentibus, & alis ad volandum & celeriter nocendum præditæ. De his Virgilius lib. 12. *Æneid.*

Hæ Jovis ad solium, favique in limine regis
Apparent, acuuntque metum mortalibus agris,
Si quando lethum horrificum, morbósque deum Rex
Molitur, meritas aut bello territat urbes.

Servius in hunc locum easdem facit cum Furiis, & in cœlo quidem *Diras* vocari ait, in terris *Furias & Eumenides*, apud inferos autem *Stygiæ canes*. Quod verò Martis sint comites, sapienter perspexere Poëta, bellum à Superis & Inferis immitti, idque Furiarum ministerio. Hinc Juno bellum in Italia motura Trojanis 7. *Æneid.* Lucti-

(b) *Bella miseria.*

Lueticam Alecto dirarum ab sede fororum,
 Infernisque ciet tenebris; cui tristitia bella,
 Iraque insidiæque, & crimina noxia cordi.
 Odit & ipse Pater Pluton, odere sorores
 Tartaræ monstrum, tot sese vertit in ora.
 Tam sævæ facies, tot pullulat atra colubris.

Audiamus, quid hæc possit Furia:

Tu potes unanimes armare in prælia fratres,
 Atque odiis versare domos: tu verbera tectis,
 Funereasque inferre faces: tibi nomina mille,
 Mille nocendi artes: sæcundum concute pectus:
 Disiice compositam pacem, fere crimina belli,
 Arma velit, poscâtque simul, rapiâtque Juventus

Unde *bellum à bellua* quidam deducunt, quod belluarum sit, non
 hominum, in mutuam exitium congregi. Alii bellum *ναὶ ἀντιΠοροῦ*
 dictum volunt, quod nihil habeat neque *bonum*, neque *bellum*. Lepi-
 dum est epigramma nostri Bernardi Bauhusii de Anco Velio adolescente,
 à Pallade ad Martem transeunte. Qui cum vidisset & audivisset.

Tympana, bombardasque, triumphalesque tonitrus,
 Cantricsque tubas niveo ductas argento,
 Et cocco rutilas aquilas, rutilasque pyropis,
 Tum Tyrias chlamydem luces, & texta sagorum
 Aurea, gemmatosque enses, atque omnia magnis
 Oblita divitiis; belli puer ictus amore:
 Me sine, me, genitor; bellum peto. dixit, at ille
 Me sine, mi fili, bellum nego, dixit, & aurem
 Vertit.

Exorato denique Velius parente

----- ille volat; bella aurea, & aurea castra
 Ferrea mox sentit.

Denique relatus domum paternam egens, pallens, æger,
 Is procul illacrimans: pudet, ô pater, & piget, inquit,
 Parcito: credideram Bellum miser adjectivum.

Nempe dulce bellum inexpertis; sed galeatum serò duelli poenitet.
 Juvenalis in hos Martis pullos Sat. 10.

Bellorum exuvia, truncis affixa trophæis
 Lorica, & fracta de casside buccula pendens,

F f f f

Humanis

Humanis majora bonis creduntur.

Cristata scilicet Martis galea, distinctus geminis baltheus, feralè coruscans hasta, refulgens auro clypeus, phalerati equi, pictus currus, & in eo suspensa trophæa, hostiles exuviæ & spolia, impellunt mortaliū animos in vulnera, cædes, funera. Quibus occinas illud Horatianum: lib. Epod. Od. 7.

Quò, quò scelesti ruitis? aut cur dexteris
Aptantur enses conditi?

Parùmne campis, atque Neptuno super
Fusum est Latini sanguinis?

Neque hic lupis mos, neque fuit leonibus
Unquam, nisi in dispar feris.

Furorne cæcus, an rapit vis acrior?

An culpa? responsum date.

Tacent, & ora pallor albus inficit,
Mentèsque perculsæ stupent.

Lentiùs in arma ruerent homuli, si meminisse vellent, incertos esse belli exitus, Martèmq; communem. Sallustius in Jugurtha ait: Omne bellum sumitur facilè; cæterùm ægerrimè desinit. Non cuius in potestate initium ejus & finis. Et alius: Initia belli penes Principes sunt, exitus penes fortunam. Poëtarum summus exclamat:

Nulla salus bello, pacem te poscimus omnes.

Idem i. Georg. de belli tempore:

Tum multæ scelerum facies, non ullus aratro
Dignus honos: squalent abductis aua colonis,
Et curæ rigidum falces conflantur in enses.

Et Seneca:

Tum scelera, dempto fine, per cunctas domos
Jere; nullum caruit exemplo nefas.

Item Lucanus:

Stat cruor in templis, multaque rubentia cade
Lubrica fæxa madent: nulli sua profuit atas.

Hinc tyrannorum quispiam occisorum capita ramis arborum appendebat in horto suo; cujus vestibulo inscriptum: *Bellaria Martis*.

III. (f) Equidem ut Pax omnium bonarum rerum parens & nutrix est; ita Bellum, cujus calamitates per Furias indicari diximus, quidquid est lætum, quidquid pulchrum, obruit, extinguit, abolet, omniumque

(f) *Belli effectus.*